

ŽILINSKÁ DIECÉZA

Diecézna liturgická komisia

Katechéza na prvú nedeľu v januári Jubilejného roka 2025 *Eucharistia – dar Kristovej lásky*

Bratia a sestry, všetci máme skúsenosť s tým, že s odstupom času úplne inak hodnotíme udalosti, ktoré prežívame, ako bezprostredne po nich, keď sme ešte plní emócií a dojmov a pamätáme si súvislosti aj drobné detaily. Neskôr city ochladnú a vystrieda ich rozum, ktorý posudzuje príčiny, okolnosti a následky udalostí často v úplne inom svetle.

Zdá sa, že ani s udalosťami Ježišovho narodenia to nebolo inak. Počas prvých vianočných omší sme počúvali texty evanjelia, ktoré opisovali udalosti predchádzajúce Ježišovo narodenie, dojmy ľudí, ktorí sa s božským Dieťaťom stretli, videli ho a na vlastné uši počuli spev anjelov. Ale počas najstaršej vianočnej omše, omše „cez deň“, zaznel prológ *Evanjelia podľa svätého Jána*, ktorý sme počuli aj dnes, pred malou chvíľou.

Je to úvodný text posledného evanjelia, ktoré podľa odborníkov mohlo vzniknúť až koncom prvého storočia. Neopisuje detaily Ježišovho počatia, narodenia a detstva, ale ponúka hlboký a dozretý teologický text, o ktorom môžeme povedať, že je výsledkom modlitby, uvažovania, rozjímania, ale najmä vnímania Ježišových znamení, skutkov a slov s odstupom dlhých rokov. V tom čase už mnohí Ježišovi nasledovníci zomreli mučeníckou smrťou, raná Cirkev už mala svoju štruktúru a bolo potrebné ohlasovať evanjelium aj tým, ktorí Krista osobne nepoznali, ba argumentovali proti nemu.

Tradícia Cirkvi hovorí, že autorom tohto evanjelia je svätý Ján, ktorý napísal aj *Knihu Zjavenia* a tri listy, ktoré sú tiež súčasťou Nového zákona. V závere svojho evanjelia aj vysvetlil, prečo ho napísal: „Toto je napísané, aby ste verili, že Ježiš je Mesiáš, Boží Syn, a aby ste vierou mali život v jeho mene“ (Jn 20, 31). Všetky jeho texty charakterizuje *viera a láska*. Preto pápež Benedikt XVI. o ňom povedal: „Ján je jediným novozákonným autorom, ktorý nám predkladá akýsi druh definície Boha... S brilantnou intuíciou vyhlasuje, že «Boh je láska». Dobré si všimnime: netvrdí jednoducho, že ‚Boh miluje‘, a už vôbec nie, že ‚láska je Boh‘!... Ján chce povedať, že každá Božia činnosť sa rodí z lásky a vyznačuje sa láskou, že všetko, čo Boh robí, robí z lásky a s láskou“ (generálna audiencia 9. augusta 2006, Aula Pavla VI.). Dá sa teda konštatovať, že Ján, milovaný Ježišov učeník, najbližší spomedzi ostatných, svedok všetkých jeho znamení a slov, na sklonku života vo vysokom veku hodnotí všetko, čo s Ježišom zažil, a prichádza k jednoduchému záveru, že «Boh je láska». A tým povedal všetko.

Ak nám Boh teraz dáva príležitosť prežívať jubilejný rok, myslíme si, že to robí z iného dôvodu ako z lásky? Že ak nás prostredníctvom Cirkvi pozýva v nádeji putovať, veľkodušne odpustiť dlhy, pokorne napraviť život, priniesť pokoj tam, kde je strach, všimnúť si každého, kto necíti vlúdnu blízkosť... že to robí z iného dôvodu ako z lásky? Určite nie! Veď všetko, čo Boh robí, robí z lásky. A z lásky ostáva prítomný medzi nami, „v našich srdciach skrze Ducha Svätého, ktorého sme dostali“, ako napísal svätý Pavol (*Rim 5, 5*). Ale dokážeme to všetko, k čomu sme pozvaní, urobiť bez tej istej lásky?

Preto v týchto prvých dňoch jubilejného roka chceme vyzdvihnúť, že prameňom, z ktorého Božiu lásku čerpáme, je najmä Eucharistia. Je to sviatosť, v ktorej je Ježiš osobne prítomný, je to nebeský pokrm, ktorým nás posilňuje, je to znak jeho blízkosti v našich spoločenských.

Pápež svätý Ján Pavol II. prišiel na sklonku svojho života, podobne ako svätý Ján, k jednoduchému záveru: „Cirkev žije z Eucharistie.“ Týmito slovami začal svoju poslednú encykliku a vzápätí pokračoval: „Táto pravda nevyjadruje len každodennú skúsenosť viery, ale zhrňa aj jadro tajomstva Cirkvi“ (*Ecclesia de Eucharistia*, 1). Skutočne, bez Eucharistie by v nás nebol Boží život; bez nej by sme nedokázali svedčiť o Božej láske uprostred nás, dennodenne žiť vo viere, ale ani naplniť všetko to, k čomu nás v tomto svätom roku pozval pápež František. Nádherne to vyjadрила svätá Terézia od Dieťaťa Ježiša, keď do svojho životopisu napísala: „Pochopila som, že Cirkev má srdce a že toto srdce horí láskou. Pochopila som, že iba láska núti kresťanov do činnosti a že keby táto láska vyhasla, apoštoli by už nezvestovali evanjelium a mučeníci by už neprelievali krv.“

Škoda, že sme v uplynulých mesiacoch opomenuli a asi aj stále opomíname iné jubileum, ktoré Cirkev slávi. Je ním 350. výročie prvého zjavenia Najsvätejšieho Srdca Ježišovho svätej Margite Márii Alacoque, ktoré sa uskutočnilo 27. decembra 1673. Témou tohto jubilea, ktoré potrvá až do 27. júna tohto roka, je motto „Odpovedať na lásku láskou“ (*Rendre amour pour amour*). Pápež František pri tejto príležitosti napísal svoju štvrtú encykliku, ktorá sa volá *Dilexit nos*. Jej text sa začína pripomenutím, že Pán Ježiš nás hlboko a vrúcne miloval láskou, ktorá je bezpodmienečná a nevyžaduje si žiadne naše predchádzajúce zásluhy. Ježiš nás jednoducho nazval svojimi priateľmi a ponúkol nám svoje priateľstvo a bezvýhradnú lásku nezištným a úplným spôsobom. František predstavuje srdce ako základný symbol na vyjadrenie Ježišovej lásky a pýta sa, či je tento symbol aktuálny aj dnes. Prichádza k záveru, že áno, pretože srdce predstavuje centrum nášho vnútorného života, miesto, kde sa prijímajú naše najdôležitejšie a najúprimnejšie rozhodnutia. Vyzýva všetkých nás, žijúcich v súčasnom modernom svete, ktorému dominuje povrchnosť a konzumný spôsob života, na návrat k srdcu. Tento návrat predpokladá hlboké sebazpoznanie a hľadanie pravdy v našom konaní a vzťahoch. Pozýva nás kontemplovať Najsvätejšie Srdce Ježišovo, ktoré symbolizuje jeho lásku k ľudstvu. To srdce, ktoré je živým jadrom kresťanského posolstva a prameňom našej viery. Ježišove gestá a slová v evanjeliách ukazujú, ako nás miluje a ako sa k nám približuje.

Pápež František preto zdôrazňuje, že vážne prijatie úcty Ježišovho srdca má aj sociálne dôsledky, pretože spoločnosť, ktorá si váži srdce, bude schopná prekonať súčasnú nerovnováhu a konflikty a podporovať spravodlivejší a láskyplnejší svet. V závere svojej encykliky dodáva, že Ježišovo srdce nás nielenže vedie k Otcovi, ale aj „posiela k našim bratom a sestram“. Doslova píše: „Ježiš nás volá a posiela nás šíriť dobro v našom svete... Jeho povolanie je povolaním slúžiť, povolaním konať dobro, možno ako lekár, matka, učiteľ alebo kňaz. Nech sme kdekoľvek, môžeme počuť jeho volanie a uvedomiť si, že nás posiela, aby sme toto poslanie plnili.“

Jubilejný rok 2025 má byť pre nás, drahí bratia a sestry, rokom naplnenia života v láske v tých najrôznejších podobách. Ešte veľa budeme o tom počuť, čítať, rozjímať, ale nikdy nezabudnime, že Ježišovo srdce, prameň lásky, milosrdenstva, nádeje, odpustenia, služby a akéhokoľvek dobra, žije a bije v Eucharistii. Preto prežime tento svätý rok v blízkosti Eucharistie, prijímajme ju vždy, keď môžeme, a nezabúdajme ani na pravidelné adorácie.

(ThLic. Štefan Fábry, Th.D.,
tajomník DLK)